

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายธานีศ เกศวพิทักษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสมบุรณ์ นุชพันธ์ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
กรณีนายสมบุรณ์ นุชพันธ์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง
ส่งคำร้อง ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔
ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ กรณีนายสมบุรณ์ นุชพันธ์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด
กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายสมบุรณ์ นุชพันธ์ ผู้ถูกร้อง
เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้
ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

จากการตรวจสอบปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๑๐๔,๔๔๓,๒๑๖.๒๐ บาท ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีผลให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฯ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี

ผู้ร้องได้ตรวจสอบพบว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ รวม ๓ ครั้ง คือ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ซึ่งปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีเพียง ๑ ครั้ง คือ เมื่อเข้ารับตำแหน่งโดยยื่นบัญชีเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ส่วนอีก ๒ ครั้ง คือ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งต้องยื่นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๑๖๓๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ (๒) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๒๔๓๘ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ (๓) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๓๐๑๑ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ กับทั้งกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งต้องยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องก็มิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด โดยมีได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้ร้องทราบ ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงอีก รวม ๓ ฉบับ คือ (๑) หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๗๑๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ (๒) หนังสือสำนักงาน

ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ (๓) หนังสือสำนักงาน
ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๘๑๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘

ผู้ร้องได้รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม สรุปผลการรวบรวมพยานหลักฐานได้ดังนี้

(๑) ผู้ร้องได้มีคำสั่ง ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๐๒๐๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ขอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งและเอกสารหลักฐาน กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้มีการดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๕๑๐๐๒/๐๓๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ส่งสำเนาที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งของผู้ถูกร้องมาให้ผู้ร้อง สรุปความได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีได้มีหนังสือที่ พบ ๕๑๐๐๒/๐๕๔๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีทราบว่ามีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง และได้มีหนังสือ ที่ พบ ๕๑๐๐๒/๐๓๖๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีมาร่วมประชุมในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เพื่อรับฟังการบรรยายเรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งผู้ถูกร้องได้เข้าร่วมรับฟังการบรรยายในวันดังกล่าวตามหลักฐานรายงานการประชุมซึ่งนางสาวจรินทร์ทรัพย์ โรยแสง บันทึกไว้ รวมทั้งผู้ถูกร้องได้ลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมไว้เป็นหลักฐาน และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งถูกต้องครบถ้วน ต่อมาผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๕๑๐๐๒/๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และที่ พบ ๕๑๐๐๒/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีทราบ เรื่อง การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกร้องเป็นผู้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๓

(๒) นายวิรพล นุชพันธ์ ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานเป็นบุตรของผู้ถูกร้องพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๗/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพค้าขายโดยช่วยกิจการร้านอาหารแก่งเพชร ซึ่งเป็นของมารดา พยานเป็นผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๑๖๓๑ ที่ส่งถึงผู้ถูกร้องเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เมื่อพยานได้รับจดหมายดังกล่าวแล้ว ได้นำไปวางที่เคาน์เตอร์หน้าร้านอาหารแก่งเพชร ซึ่งเป็นที่วางจดหมายของทุกคนเป็นประจำ และเป็นที่ยอมรับกันทุกคนว่าจะมารับจดหมายต่าง ๆ ได้ที่เคาน์เตอร์ร้านแก่งเพชร ไม่ว่าจะเป็นจดหมายของผู้ถูกร้อง นางสาวยุพิน เหลือแก้ว หรือบุคคลอื่น ๆ ในบ้าน พยานไม่ทราบว่าผู้ถูกร้องจะมารับจดหมายไปเมื่อใด แต่เมื่อคูที่เคาน์เตอร์ก็ไม่มีจดหมายค้างอยู่ พยานไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องแต่อย่างใด

(๓) นางสาวยุพิน เหลือแก้ว ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า พยานประกอบอาชีพเป็นแม่บ้านที่ร้านแก่งเพชรประมาณ ๓ ปี จนถึงปัจจุบัน โดยเดินทางไปเข้าเย็นกลับ มีหน้าที่ดูแลทำความสะอาดห้องพัก และอยู่บริเวณหน้าเคาน์เตอร์ตลอด พยานเป็นผู้รับหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๒๔๓๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ หนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๕๒๒ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ค่วน ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๕/๑๘๑๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ส่งถึงผู้ถูกร้อง เมื่อพยานได้รับจดหมายดังกล่าว แล้วจะมอบให้ผู้ถูกร้องทันทีเมื่อพบในวันนั้น หากไม่พบก็จะนำจดหมายไปวางไว้ที่เคาน์เตอร์หน้าร้านอาหารแก่งเพชร ซึ่งใช้เป็นที่วางจดหมายของทุกคน หลังจากนั้น เมื่อพบผู้ถูกร้อง ก็จะแจ้งให้ทราบว่า มีจดหมาย และในวันดังกล่าวพยานจำได้ว่าขณะบรูษไปรษณีย์นำหนังสือไปส่ง ผู้ถูกร้องและนายวิรพล ก็อยู่ที่ร้านด้วย และผู้ถูกร้องได้รับหนังสือดังกล่าวไปอ่าน พยานไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องแต่อย่างใด

ผู้ถูกร้อง ได้ทำบันทึกการชี้แจงเกี่ยวกับการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ความว่า ผู้ถูกร้องพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๗/๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มาตลอดจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกร้องจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มาประมาณ ๑๐ ปีเศษ ประกอบอาชีพค้าขายและทำไร่ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี และในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ได้เข้ารับฟังการบรรยาย เรื่อง การกรอกบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารและสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ณ ห้องประชุมพริบพรี ศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี โดยลงลายมือชื่อเข้าร่วมฟังการบรรยายไว้เป็นหลักฐาน หลังจากนั้นผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เรียบร้อย ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๕๑๐๐๒/ว ๑๑๑๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบว่าต้องยื่นบัญชีกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกร้องเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แต่ก็ไม่ได้อื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องยังยืนยันว่าได้รับหนังสือจากสำนักงาน ป.ป.ช. ทุกฉบับ ที่มีชื่อนายวิมล นางสาวนพวรรณ และนางสาวยุพิน เป็นผู้รับแทน รวมทั้งทราบว่าตนเองยังไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และไม่ได้ชี้แจงถึงสาเหตุที่ไม่ยื่นบัญชี ฯ ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เพราะลืมและคิดว่าส่งแล้ว ประกอบกับมีทรัพย์สินเพียงบ้าน ๑ หลัง และภาระหนี้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น และทราบว่าถ้าไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จะได้รับโทษ

ผู้ร้องได้พิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๐ มีมติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ๗ เสียงว่า นายสมบูรณ์ นุชพันธ์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยได้ส่งหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ แจงให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วัน รับหนังสือดังกล่าว ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ต่อคณะตุลาการ รัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รับทราบข้อกล่าวหาตามที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องให้คณะตุลาการ รัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว และขอให้การรับตามข้อกล่าวหาโดยไม่ประสงค์จะชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีก แต่อย่างไร และขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญชี้ขาดตามคำร้องของผู้ร้อง

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริง เพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ บัญญัติว่า

“ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานศาลฎีกาเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นรองประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ แต่ให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ คงดำรงตำแหน่งเป็น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบบวันนับแต่วันที่ได้มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น การทั่วไป ครั้งแรกตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๕ (๓) มาตรา ๒๐๗ (๑) (๒) และมาตรา ๒๐๘ (๕) มาใช้บังคับ กับการดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ

บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ดำเนินการต่อไป และเมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการที่ค้างดำเนินการนั้นให้ออนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยได้ แต่ทั้งนี้ ต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้.... “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีใ้ได้ในความครอบครองของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่ง ตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ”

มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่าการกระทำได้กล่าวแล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดดังกล่าว หมายถึงรายได้ รวมเงินอุดหนุนเงินสะสม และเงินกู้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ข้อ ๓ บัญญัติว่า “กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนด ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ เช่นเดียวกับกรณีการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ”

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เมื่อปรากฏว่า ในระหว่างการพิจารณาคำร้องนี้ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และโดยที่มาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และบัญญัติให้บรรดาคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไป คดีตามคำร้องนี้จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

สำหรับประเด็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี นั้น ได้ความตามคำร้อง

และเอกสารประกอบคำร้องของผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายอมรับตามข้อกล่าวหาว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรีมีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ รวมทั้งสิ้น ๑๐๔,๔๔๓,๒๑๖.๒๐ บาท จึงเข้าเกณฑ์เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และพ้นตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพียง ๑ ครั้ง คือ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง โดยยื่นเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ส่วนอีก ๒ ครั้ง คือ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งต้องยื่นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งต้องยื่นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง ภายในกำหนดเวลา ตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด ข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

อาศัยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้น จึงทำความเข้าใจส่วนตัวตนว่า นายสมบุรณ์ นุชพันธ์ ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ประกอบประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕
ข้อ ๓ ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง
และวรรคสี่

นายธานีศ เกศวพิทักษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ